

๙๒๗. ๔/๓๖๔

สลค. (๐๑)๐๒

๒๙ พค ๒๕๖๓

๑๑.๒๐.๔.

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่.....
วันที่..... ๒๓ พ.ย. ๒๕๕๓ เวลา..... ๑๐.๒๐

ที่ นร ๑๑๑/ ๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๓ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

พุศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง – บางแค และช่วงบางซื่อ – ท่าพระ ของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

เรียน เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๘๐๕.๒/๖๔๕๘ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓
 ๒. หนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๘/๗๔๗๔ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓
 ๓. สรุปรายงานการวิเคราะห์โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง – บางแค และช่วงบางซื่อ – ท่าพระ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง รายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง – บางแค และช่วงบางซื่อ – ท่าพระ ของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) เพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวเนี้ยเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

กระทรวงคมนาคม ได้เสนอเรื่องรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง – บางแค และช่วงบางซื่อ – ท่าพระ ของ รฟม. ให้สำนักงานฯ พิจารณา (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒) สำนักงานฯ ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาในการประชุมคณะกรรมการฯ เมื่อวันจันทร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบในหลักการของโครงการและมอบหมายให้สำนักงานฯ นำเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. สาระสำคัญ

๒.๑ ความเป็นมา

๒.๑.๑ วันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๕๑ คณะกรรมการได้มีมติอนุมัติให้ รฟม. ดำเนินการก่อสร้างงานโยธา ระยะทาง ๒๗ กิโลเมตร วงเงิน ๔๕,๘๒๑ ล้านบาท งานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน วงเงิน ๕,๙๐๐ ล้านบาท และค่าจ้างที่ปรึกษาบริหารโครงการสำหรับงานโยธาวงเงิน ๒,๑๗๔ ล้านบาท โดยให้ รฟม. เริ่มดำเนินโครงการในส่วนงานโยธาในช่วงบางซื่อ - ท่าพระ ได้เมื่อรายงานผลผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อมได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยให้กระทรวงคมนาคมศึกษา ในรายละเอียดของรูปแบบ PPP ที่เหมาะสมและนำเสนอตามขั้นตอนต่อไป

๒.๑.๒ วันที่ ๒๕ พ.ย. ๒๕๕๒ คณะกรรมการได้มีมติผลการทบทวน กรอบวงเงินค่าก่อสร้างงานโยธาของโครงการจาก ๔๕,๘๒๑ ล้านบาท เป็น ๕๒,๔๖๐ ล้านบาท ตามที่ กระทรวงคมนาคมเสนอ ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ร่วมกับสำนักงบประมาณและ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมกันตรวจสอบค่าใช้จ่ายในส่วนของค่ารือสายสาธารณูปโภคให้สอดคล้องกับ ข้อเท็จจริงและเกณฑ์การคำนวณราคาต่อหน่วย (Unit cost) ก่อนดำเนินการต่อไปด้วย พร้อมทั้งอนุมัติ แนวทางการระดมทุนในส่วนค่าก่อสร้างงานโยธาวงเงิน ๕๒,๔๖๐ ล้านบาท ตามความเห็นของ กระทรวงการคลังที่เห็นควรให้รัฐบาลเป็นผู้รับภาระการลงทุนในส่วนโครงสร้างพื้นฐานทั้งหมดตามที่ คณะกรรมการได้มีวันที่ ๗ พ.ย. ๒๕๕๒ โดยกระทรวงการคลังจะพิจารณาจัดระดมทุนโดยการกู้เงินบาทจาก แหล่งเงินทุนภายในประเทศ

๒.๑.๓ วันที่ ๒๘ ก.ย. ๒๕๕๓ คณะกรรมการได้มีรับทราบผลการประกวด ราคางานโยธาสัญญาที่ ๑-๕ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยายของ รฟม. ตามที่กระทรวง คมนาคมเสนอ และให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาดำเนินการตรวจสอบและกำกับติดตามการดำเนินงาน โครงการฯ ของ รฟม. ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามข้อกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์และมติคณะกรรมการที่ เกี่ยวข้องต่อไป และมีข้อสังเกตว่าปัจจุบันค่าเงินบาทได้มีอัตราแข็งขึ้นกว่าช่วงเวลาที่คณะกรรมการได้มีมติ อนุมัติกรอบวงเงินโครงการเมื่อเดือน พ.ย. ๒๕๕๒ กระทรวงคมนาคม จึงควรรับไปพิจารณาความเป็นไป ได้ในการเจรจาต่อรองกับผู้ประกอบการในขั้นการจัดทำสัญญาให้สอดทอนกับค่าเงินบาทในปัจจุบันด้วย

๒.๒ ข้อเสนอเพื่อพิจารณาของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคม เห็นชอบให้ส่งรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ.๒๕๓๕ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินช่วงหัวลำโพง - บางแค และช่วงบางซื่อ - ท่าพระ และการปรับเพิ่มกรอบ วงเงินค่าจ้างที่ปรึกษาบริหารและควบคุมงานระบบรถไฟฟ้าจำนวน ๔๔ ล้านบาท ให้สำนักงานฯ พิจารณานำเสนอคณะกรรมการได้รับทราบโดยผลการศึกษาของ รฟม. เสนอให้รัฐควรเลือกรูปแบบการดำเนิน โครงการที่เหมาะสมที่สุด คือ รูปแบบ PPP Gross Cost คือรัฐลงทุนค่างานโยธาทั้งหมด และให้เอกชน ลงทุนค่างานระบบรถไฟฟ้าและขบวนรถไฟฟ้า โดยรัฐจะจ่ายคืนเอกชนในลักษณะค่าจ้างการบริหารการ เดินรถและซ่อมบำรุง ซึ่งทำให้รัฐมีสิทธิโดยสมบูรณ์ในการกำหนดนโยบายการบริหารโครงการทั้งหมด

๒.๓ สาระสำคัญของโครงการ

๒.๓.๑ ลักษณะทางกายภาพของโครงการ

(๑) แนวเส้นทาง มีระยะทางรวม ๒๗ กิโลเมตร เป็นเส้นทางต่อขยายจากรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคลที่บริเวณสถานีหัวลำโพงและสถานีเตาปูน ซึ่งจะทำให้โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินเป็นระบบรถไฟฟ้าวงแหวนรอบเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ได้แก่

- ช่วงหัวลำโพง - บางแค ระยะทาง ๑๔ กม. แนวเส้นทาง เป็นทางได้ดินเริ่มต้นจากสถานีหัวลำโพง (เชื่อมต่อกับสายเฉลิมรัชมงคล) ไปตามถนนเจริญกรุง ผ่านสถานีวัดมังกร สถานีวังบูรพา และเลี้ยวซ้ายผ่านถนนมหาไชย สถานีสนามไชย ลอดแม่น้ำเจ้าพระยาที่บริเวณปากคลองตลาดแล้วลอดคลองบางกอกใหญ่ ผ่านถนนอรุณอัมรินทร์ ถนนอิสรภาพ ไปสิ้นสุดที่สถานีอิสรภาพและเริ่มยกระดับผ่านสถานีท่าพระไปตามถนนเพชรเกษม ผ่านสถานีบางไก่ สถานีบางหว้า สถานีภาษีเจริญ และสถานีบางแคที่บริเวณแยกถนนเพชรเกษมตัดกับถนนวงแหวนรอบนอก ช่วงบางแค

- ช่วงบางซื่อ - ท่าพระ ระยะทาง ๓ กม. เป็นทางยกระดับทั้งหมด แนวเส้นทางเริ่มต้นจากสถานีเตาปูนที่เป็นสถานีร่วมกับโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงบางซื่อ - บางใหญ่ ผ่านแยกบางโพและสถานีบางโพข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา เลี้ยวซ้ายเข้าถนนจรัญสนิทวงศ์ ผ่านสถานีบางอ้อที่ย่านบางอ้อ สถานีบางพลัดที่ย่านบางพลัด สถานีสิรินทร์ที่แยกบางพลัด สถานีบางยี่ขัน ที่ย่านบางยี่ขัน สถานีบรมราชชนนีที่แยกบรมราชชนนี สถานีบางขุนนนท์ที่ย่านบางกอกน้อย สถานีแยกไฟฉายที่บริเวณแยกไฟฉาย สถานีจรัญสนิทวงศ์ ๓ และสิ้นสุดที่บริเวณแยกท่าพระ

(๒) สถานี จำนวน ๒๗ สถานี โดยมีสถานีร่วม ๓ สถานี (สถานีหัวลำโพง เตาปูน และท่าพระ)

(๓) อาคารจอดแล้วจร จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ สถานีหลักสอง

(๔) ศูนย์ซ่อมบำรุง (Depot) และศูนย์ควบคุมการเดินรถ (OCC) ๑ แห่ง ที่บริเวณเพชรเกษม ๔๕

๒.๓.๒ ปริมาณผู้โดยสารของโครงการ

หน่วย คน/วัน

ประเภท	เส้นทาง	จำนวน			
		เดือนมกราคม	เดือนกุมภาพันธ์	เดือนมีนาคม	เดือนเมษายน
ค่าโดยสาร ๑๐+ ๑.๘ บาท/สถานี (ไม่มีค่าเปลี่ยนถ่ายระบบ)	บางซื่อ - ท่าพระ	๒๔๕,๗๖๗	๒๖๕,๕๕๗	๓๐๒,๖๙๒	๓๒๗,๙๕๘
	หัวลำโพง - บางแค	๒๐๗,๑๗๕	๓๐๖,๑๐๗	๓๓๒,๙๗๘	๓๔๖,๖๗๒
รวม		๔๕๒,๙๔๒	๕๗๑,๖๖๔	๖๓๔,๕๖๐	๖๗๓,๖๒๐
ค่าโดยสาร ๑๐ + ๑.๘ บาท/สถานี (มีค่าเปลี่ยนถ่ายระบบ)	บางซื่อ - ท่าพระ	๒๐๕,๖๙๖	๒๑๔,๕๔๔	๒๔๔,๐๓๓	๒๗๓,๗๕๙
	หัวลำโพง - บางแค	๑๗๔,๕๕๑	๑๗๔,๔๕๔	๒๐๔,๔๔๗	๒๓๐,๒๖๒
รวม		๓๗๙,๒๔๗	๴๘๘,๐๐๗	๕๕๗,๔๔๐	๖๐๓,๐๑๓

ที่มา รฟม.

๒.๓.๓ แผนดำเนินงาน คาดว่าจะสามารถคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมลงทุนในโครงการได้ในเดือน พ.ย. ๒๕๕๕ และสามารถเปิดให้บริการส่วนยกระดับในเดือน ก.พ. ๒๕๕๖ ส่วนสถานีได้ดินในเดือน ธ.ค. ๒๕๕๕

๒.๓.๔ วงเงินลงทุนรวมทั้งสิ้นประมาณ ๘๓,๑๒๓ ล้านบาท ประกอบด้วย การลงทุนของภาครัฐ (ค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน งานโยธา และค่างานที่ปรึกษาระหว่างก่อสร้าง) ประมาณ ๖๐,๘๔๒ ล้านบาท การลงทุนของเอกชนที่เข้าร่วมลงทุน (ระบบไฟฟ้าและรถไฟฟ้า) ประมาณ ๒๒,๑๔๑ ล้านบาท

๒.๓.๕ ผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจและการเงิน ใช้หลักเกณฑ์ MRT Assessment Standardization (MAS) ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

(๑) ผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจ คำนวณจากมูลค่าเวลาที่ประหยัดได้ (VOT) มูลค่าการบำรุงรักษา Yan Pathan ที่ประหยัดได้ (VOC) และมูลค่าการประหยัดจากมลภาวะ (Environmental Cost) ตลอดอายุโครงการ ๓๐ ปี มีอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (EIRR) ร้อยละ ๑๙.๘๓ และมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ๖๒,๓๕๙ ล้านบาท (อัตราส่วนลด ร้อยละ ๑๒)

(๒) ผลตอบแทนทางด้านการเงิน โครงการมีผลตอบแทนทางการเงินคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันสุทธิ -๒๙,๒๕๑ ล้านบาท ตลอดอายุโครงการ ๔๐ ปี (อัตราส่วนร้อยละ ๕) และมีอัตราผลตอบแทนทางการเงิน (FIRR) ร้อยละ ๒.๔๗

๒.๓.๖ เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันสุทธิของเงินอุดหนุนการลงทุนของภาครัฐ (NPV) รฟม. ได้ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบภาระทางการเงินของภาครัฐ และเอกชนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน (ROE) ตามหลักเกณฑ์ MAS ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ดังนี้

(๑) การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของเงิน (Value for money) กรณีไม่รวมค่างานโยธาและค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งภาครัฐเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายลงทุนดังกล่าว และระยะเวลาสามปี ๓๐ ปีพบว่า

- รูปแบบ PSC Modified Gross Cost เป็นทางเลือกที่ดีที่สุด โดยรัฐจะได้รับส่วนแบ่งจากการดำเนินโครงการคิดเป็น NPV ประมาณ ๑๙,๔๐๙ ล้านบาท

- รูปแบบ PPP Modified Gross Cost เป็นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับรูปแบบ PPP โดยรัฐจะได้รับส่วนแบ่งจากการดำเนินโครงการคิดเป็น NPV ประมาณ ๙,๔๒๑ ล้านบาท

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมของภาครัฐ ในแต่ละรูปแบบการลงทุน (Best Estimate)

ทางเลือก	รูปแบบการลงทุน	รูปแบบสันปทาน	๙๘ ปี	๓๐ ปี	๓๕ ปี	๔๐ ปี	หน่วย ล้านบาท
๑	PPP ภาครัฐลงทุนโครงการสร้างที่น้ำฐาน เอกชนลงทุน M&E เดินรอดและซ่อมบำรุง	Net cost	๘๓๓	๔,๘๐๕	๒,๐๗๑	๗,๓๒๘	
		Gross Cost	๓,๐๑๑	๗,๗๙๐	๕,๕๕๒	๑๑,๑๐๖	
		Modified Gross Cost	๔,๗๖๙	๗,๗๙๐	๗,๗๑๕	๑๓,๗๑๐	
๒	PSC ภาครัฐลงทุนโครงการสร้างที่น้ำฐานและระบบ M&E และเอกชน เดินรอดและซ่อมบำรุง	Gross Cost	๑๑,๑๔๓	๑๖,๗๕๖	๑๕,๑๒๐	๒๑,๒๓๗	
		Modified Gross Cost	๑๒,๕๖๙	๑๖,๕๙๙	๑๖,๕๙๙	๒๑,๓๓๕	

ที่มา รฟม.

หมายเหตุ NPV เป็นวงเงินที่น้ำที่ได้รับส่วนเกินจากการดำเนินโครงการ NPV เป็นลบหมายถึงการสนับสนุนทางการเงินของภาครัฐ

(๒) การวิเคราะห์ความไว กรณีกำหนดให้ปัจจัยเสี่ยงของโครงการเปลี่ยนแปลงไปจากการณีฐาน (Optimism Bias) ได้แก่ วงเงินลงทุนระบบไฟฟ้าและรถไฟฟ้าค่าดำเนินงานและบำรุงรักษา (O&M) และปริมาณผู้โดยสาร เพื่อพิจารณาหารูปแบบการลงทุนที่ทำให้ภาครัฐมีภาระทางการเงินต่ำที่สุด พบว่า รูปแบบ PPP Modified Gross Cost และรูปแบบ PSC Modified Gross Cost เป็นทางเลือกที่ดีที่สุดใกล้เคียงกันมาก โดยรัฐจะต้องสนับสนุนการลงทุนคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ประมาณ ๒๑,๐๐๐ ล้านบาท กรณีระยะเวลาสัมปทาน ๓๐ ปี

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมของภาครัฐ กรณีกำหนดให้ปัจจัยเสี่ยงของโครงการเปลี่ยนแปลงไปจากการณีฐาน (Optimism Bias)

หน่วย ล้านบาท

ทางเลือก	รูปแบบการร่วมทุน	รูปแบบสัมปทาน	๙๕ ปี	๓๐ ปี	๓๕ ปี	๔๐ ปี
๑	PPP	Net cost	-๒๙,๔๒๒	-๓๐,๖๗๓	-๓๖,๙๖๘	-๓๕,๔๓๙
		Gross Cost	-๒๖,๕๐๑	-๒๕,๖๘๙	-๓๒,๙๓๐	-๓๑,๐๓๑
		Modified Gross Cost	-๒๓,๒๔๒	-๒๑,๙๗๔	-๒๔,๖๗๓	-๒๖,๒๖๔
๒	PSC	Gross Cost	-๒๕,๙๔๒	-๒๔,๔๐๖	-๓๓,๓๒๔	-๓๐,๙๖๑
		Modified Gross Cost	-๒๓,๐๒๙	-๒๑,๐๓๔	-๒๔,๕๐๒	-๒๖,๖๙๙

ที่มา รพม.

หมายเหตุ NPV เป็นawks หมายถึงรายได้ส่วนเกินจากการดำเนินโครงการ
NPV เป็นลบ หมายถึงการในการสนับสนุนทางการเงินของภาครัฐ

๒.๔ ความเห็นคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒.๔.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง – บางแคและช่วงเตาปูน – ท่าพระ ในรูปแบบ PPP Gross Cost ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ โดยภาครัฐลงทุนค่างานโยธาทั้งหมด และเอกชนลงทุนค่างานระบบไฟฟ้าและขวนรถไฟฟ้า รวมทั้งบริหารการเดินรถและซ่อมบำรุงตามมาตรฐานการให้บริการที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขของสัญญา โดยรัฐเป็นผู้จัดเก็บรายได้ค่าโดยสารและรายได้เชิงพาณิชย์จากการใช้ประโยชน์โครงการสร้างงานโยธาและรถไฟฟ้าทั้งหมด และรัฐจะจ่ายคืนเอกชนในลักษณะค่าจ้างบริหารการเดินรถและซ่อมบำรุง โดยให้กระทรวงคมนาคมและ รพม. ดำเนินการตามขั้นตอนของ พ.ร.บ. ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเครื่องครัดต่อไป

๒.๔.๒ เห็นควรให้ความเห็นชอบให้ รพม. ปรับเพิ่มกรอบวงเงินค่าจ้างที่ปรึกษาบริหารและควบคุมงานระบบรถไฟฟ้าจำนวน ๔๔๘ ล้านบาท ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ เพื่อให้ รพม. สามารถตรวจสอบความปลอดภัย (Proof of Safety) ของระบบไฟฟ้าและเครื่องกลและตัวรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนก่อนเปิดให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เห็นรวมอุบหมายให้กระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณพิจารณาความเหมาะสมของกรอบวงเงินตั้งกล่าวในรายละเอียด ก่อนที่ รพม. จะดำเนินการต่อไป

๒.๔.๓ สำหรับในขั้นการดำเนินการคัดเลือกเอกชนของคณะกรรมการตาม มาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบและประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนผู้ใช้บริการและภาครัฐ

จึงเห็นควรให้ รพม. จัดทำรายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการดำเนินการของคณะกรรมการตาม มาตรา ๑๓ ดังนี้

(๑) เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของรูปแบบเดินรถระหว่าง เส้นทางรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมกุล และโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย ช่วงหัว ลำโพง – บางแค และช่วงเตาปูน – ท่าพระ ที่มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนผู้ใช้บริการ สูงสุด เช่น กรณีการเดินรถแยกอิสระ โดยมีศูนย์ซ่อมบำรุง 2 แห่ง หรือกรณีการเดินรถโดยผู้เดินรถราย เดียว เป็นต้น รวมทั้งพิจารณากรอบระยะเวลาการจัดหาเอกสารเข้าร่วมลงทุนที่สอดคล้องกับแผนการ ก่อสร้างงานโดยโซน เพื่อให้สามารถเปิดให้บริการได้ตามกำหนด

(๒) ศึกษาความเหมาะสมของกรอบวงเงินลงทุนระบบไฟฟ้าและ เครื่องกล รวมทั้งระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนที่มีความเหมาะสมกับทางเลือกรูปแบบการเดินรถ และ สอดคล้องกับอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจริงในช่วงคัดเลือกเอกสารเข้าร่วมลงทุน รวมทั้งศึกษาข้อมูล ต้นทุนการเดินรถและบำรุงรักษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการมาตรา ๑๓ ตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ เห็นควรกำหนดเป็นเงื่อนไขสำคัญให้เอกสารผู้สนับสนุนใจเข้าร่วมลงทุนในโครงการ จะต้องนำเสนอข้อมูลต้นทุนและคุณสมบัติของระบบไฟฟ้าและเครื่องกล และระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน โดยละเอียด

(๓) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงทางต้นทุนและ รายได้ของภาครัฐ รวมทั้งรูปแบบการจ่ายค่าจ้างเดินรถแก่เอกสารผู้เข้าร่วมลงทุนทั้งในส่วนของค่าลงทุน และค่าจ้างในการเดินรถและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าและเครื่องกลที่เหมาะสม

(๔) ศึกษาแนวทางการกำกับและบริหารสัญญาการให้เอกสารเดิน รถและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าและเครื่องกล โดยกำหนดเงื่อนไขของสัญญาที่มีต้นฉบับที่สำคัญทั้งในด้าน ต้นทุนเดินรถและบำรุงรักษาระบบและคุณภาพการให้บริการ (Level of Service) ตามมาตรฐานสากล รวมทั้งพิจารณาศึกษาเงื่อนไขการให้ผลตอบแทนเพิ่มเติมหรือบทปรับในสัญญาที่เหมาะสม

(๕) ศึกษาความเหมาะสมของระยะเวลาสัมปทาน ให้สอดคล้อง กับแผนการลงทุนจัดทำระบบไฟฟ้าและเครื่องกล รถไฟฟ้า และผลกระทบต่อภาระทางการเงินของ ภาครัฐ รวมทั้งระบุรายละเอียดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๔.๔ เห็นควรให้ รพม. ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ สิ่งแวดล้อมที่ได้กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (EIA) ของโครงการรถไฟฟ้า สายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง – บางแค และช่วงเตาปูน – ท่าพระ รวมทั้งข้อสังเกตของคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างเคร่งครัดต่อไป

๒.๔.๕ เห็นควรให้ รพม. เร่งพิจารณาแนวทางดำเนินการยกเว้นค่าเปลี่ยน ถ่ายระบบในการเดินทางระหว่างโครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมกุล และโครงการรถไฟฟ้า สายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง – บางแค และช่วงเตาปูน - ท่าพระ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของ ผู้ใช้บริการและจะช่วยให้มีปริมาณผู้โดยสารในระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนเพิ่มขึ้น

๒.๔.๖ เห็นควรให้กระทรวงคมนาคม เร่งพิจารณาเสนอโครงสร้างบริหาร จัดการตัวร่วมและการจัดตั้งศูนย์การบริหารจัดการรายได้ (Central Clearing House System) ที่

เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรฐานเทคโนโลยีของระบบจัดเก็บค่าโดยสาร (AFC) และระบบบัตรโดยสารร่วม โครงสร้างอัตราค่าโดยสาร รวมทั้งการบริหารจัดการส่วนแบ่งรายได้ค่าโดยสารรถไฟฟ้าในแต่ละสายทางให้สอดคล้องกับแผนการเปิดให้บริการรถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย ๕ สายทางตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๗ พ.ย. ๒๕๔๙ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในด้านการกำหนดค่าโดยสาร รวมทั้งการบริหารจัดการรายรับ – รายจ่าย ซึ่งจะทำให้การพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยลดภาระทางการเงินของภาครัฐ จึงเห็นควรให้กระทรวงคมนาคม พิจารณาจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการรายได้ังกล่าวเป็นหน่วยงานภายใต้ รฟม. ต่อไป

๒.๔.๗ การลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐในระยะต่อไป ส่วนใหญ่มีแนวโน้มจะใช้แหล่งเงินจากการกู้เงินทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น เพื่อให้การลงทุนของภาครัฐเป็นไปอย่างรอบคอบ รัฐบาลควรพิจารณากำหนดกลไกตรวจสอบความเหมาะสมของวงเงินลงทุนในรายละเอียดในส่วนของโครงการลงทุนที่ใช้เงินกู้ในการดำเนินการ โดยมอบหมายให้มีหน่วยงานหลักทำหน้าที่ตรวจสอบความเหมาะสมของวงเงินลงทุนในรายละเอียด โดยในขั้นนี้ อาจพิจารณามอบหมายให้กระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ พร้อมทั้งมอบหมายให้กระทรวงการคลัง พิจารณาแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรเพื่อรับการดำเนินการดังกล่าวต่อไป

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๓.๑ เห็นชอบในหลักการให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง – บางแค และช่วงเตาปูน – ท่าพระ ในรูปแบบ PPP Gross Cost ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ โดยภาครัฐลงทุนค่าจ้างงานโยธาทั้งหมด และเอกชนลงทุนค่าจ้างระบบไฟฟ้าและขบวนรถไฟฟ้า รวมทั้งบริหารการเดินรถและซ่อมบำรุงตามมาตรฐานการให้บริการที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขของสัญญา โดยรัฐเป็นผู้จัดเก็บรายได้ค่าโดยสารและรายได้เชิงพาณิชย์จากการใช้ประโยชน์โครงสร้างงานโยธาและรถไฟฟ้าทั้งหมด และรัฐจะจ่ายคืนเอกชนในลักษณะค่าจ้างบริหารการเดินรถและซ่อมบำรุง โดยให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเครื่องครัดต่อไป

๓.๒ เห็นชอบการปรับเพิ่มกรอบวงเงินค่าจ้างที่ปรึกษาบริหารและความคุ้มงานระบบรถไฟฟ้าจำนวน ๔๔๘ ล้านบาท ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ เพื่อให้การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย สามารถตรวจสอบความปลอดภัย (Proof of Safety) ของระบบไฟฟ้าและเครื่องกล และตัวรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนก่อนเปิดให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณพิจารณาความเหมาะสมของกรอบวงเงินดังกล่าวในรายละเอียดก่อนที่การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยจะดำเนินการต่อไป

๓.๓ มอบหมายให้กระทรวงคมนาคม และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยรับความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในข้อ ๒.๔.๓ – ๒.๔.๖ ไปดำเนินการอย่างเครื่องครัดต่อไป

๓.๔ มอบหมายให้กระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของวงเงินลงทุนในรายละเอียดในส่วนของโครงการลงทุนที่ใช้เงินกู้ในการดำเนินการ พร้อมทั้งมอบหมายให้กระทรวงการคลัง พิจารณาแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรเพื่อรับรองรับการดำเนินการดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัตินำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาทิตย์ เดิมพิทยาไพบูลย์)
เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวิเคราะห์โครงการลงทุนภาครัฐ
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๑๖๐
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๘๖๐
E-mail danucha@nesdb.go.th